

Milieueffectrapportage actualiteiten

VMR Actualiteitendag 2019

Marcel Soppe

Implementatiegebreken mer-richtlijn?

Europese Commissie heeft een aantal EU-lidstaten, waaronder Nederland, recent in gebreke gesteld met betrekking tot de implementatie van de mer-richtlijn. Summiere info te vinden op website Europese Unie. Kern ingebrekestelling:

- bepaalde kwaliteitswaarborgen met betrekking tot MER'en zouden niet voldoende in de Nederlandse mer-regeling zijn verankerd;
- de mer-richtlijn vereist dat alle significante milieueffecten worden beschreven, derhalve ook de positieve. Dat zou niet voldoende verzekerd zijn ingevolge de Nederlandse mer-regeling.

Afwachten hoe de procedure verder gaat verlopen.

Jurisprudentie – procedures – vroegtijdige inspraak

- ABRvS 21 februari 2018, ECLI:NL:RVS:2018:616, M en R 2018/84, AB 2018/364, JM 2018/66 (RIP 'Windpark De Drentse Monden en Oostermoer', ministers van EZK en van I&W) (r.o. 28 e.v.): bieden inspraak op ontwerpbesluit en MER geschiedt op moment dat alle opties nog open zijn; eis reële inspraakmogelijkheden in vroeg stadium ex art. 6 leden 3 en 4 Verdrag van Espoo = art. 6 lid 4 mer-richtlijn is in Nederlandse wetgeving correct omgezet.

Jurisprudentie – procedures – zienswijzen en toetsing Cie. mer

- ABRvS 13 februari 2019, ECLI:NL:RVS:2019:295 (r.o. 23) (bestemmingsplan 'Windpark en zonneveld Koningspleij Noord'; gem. Arnhem): geen verplichting om zienswijzen aan Cie mer te zenden c.q. geen verplichting om zienswijzen in toetsing te betrekken.
- ABRvS 21 februari 2018, ECLI:NL:RVS:2018:616, M en R 2018/84, AB 2018/364, JM 2018/66 (RIP 'Windpark De Drentse Monden en Oostermoer', ministers van EZK en van I&W) (r.o. 64.1): als de Cie mer wel wordt verzocht de zienswijzen op het MER te betrekken, dan wil dat niet zeggen dat in het toetsingsadvies expliciet moet worden ingegaan op de zienswijzen. Hoofdstuk 7 Wm verplicht daar niet toe.

Jurisprudentie – procedures – plicht openbaren concept-MER?

- ABRvS 10 oktober 2018, ECLI:NL:RVS:2018:3299, Gst. 2019/45; JM 2018/145 (Wob-verzoek concept-MER Drentse Monden; minister EZ(K)): concept-planMER hoeft niet op grondslag van de Wet openbaarheid bestuur openbaar te worden gemaakt; verwevenheid informatie feitelijke aard en persoonlijke beleidsopvattingen t.g.v. intern beraad; bescherming persoonlijke beleidsopvattingen weegt zwaarder dan belang openbaarmaking milieuinformatie nu ook het definitieve (openbaar gemaakte) MER dergelijke informatie bevat.

Jurisprudentie – procedures – moment nemen mer-beoordelingsbeslissing; wie is bevoegd gezag?

- ABRvS 26 september 2018, ECLI:NL:RVS:2018:3131, M en R 2018/129, JM 2018/150 (bestemmingsplan 'Broek Zuid'; gem. Fryske Marren): mer-beoordelingsbeslissing voor bestemmingsplan moet voor ter inzage leggen ontwerpbestemmingsplan worden genomen; ook als er sprake is van een mer-beoordeling voor D-activiteiten onder de drempelwaarde (art. 2 lid 5 sub b Besluit mer) en het ontwerp dateert van voor 7 juli 2017; als echter mer-beoordelingsbeslissing gelijktijdig met vaststelling bestemmingsplan wordt genomen, kan het gebrek onder omstandigheden worden gepasseerd (ex art. 6:22 Awb)
- Zelfde uitspraak: art. 7 lid 4 Wm impliceert dat mer-beoordelingsbeslissing voor bestemmingsplan zowel door raad als door B&W kan worden genomen
- ABRvS 13 maart 2019, ECLI:NL:RVS:2019:809 (bestemmingsplan 'HOV baan Dichterswijk'; gem. Utrecht), (r.o. 4.1): bestemmingsplan is na 7 juli 2017 vastgesteld; mer-beoordeling onder drempel D-1.2 is in toelichting bestemmingsplan verwoord; Afdeling vindt dat toereikend (geen expliciet besluit nodig).

Jurisprudentie – procedures – onafhankelijkheid leden Cie. mer

- ABRvS 21 februari 2018, ECLI:NL:RVS:2018:616, M en R 2018/84, AB 2018/364, JM 2018/66 (Rip 'Windpark De Drentse Monden en Oostermoer') (r.o. 62.3): leden van de werkgroep Cie mer die betrokken zijn bij windenergie in het algemeen of bij organisaties die voorstander zijn van windenergie zijn maken niet dat er geen sprake is van onafhankelijkheid is daarvoor onvoldoende. Geen strijd met art. 2.21 leden 2 en 3 Wm; want geen rechtstreekse betrokkenheid bij de activiteit of bij de alternatieven daarvoor. Daarvan is ook geen sprake indien een werkgroeplid van de Cie mer eerder zitting had in een werkgroep die een MER toetste ter zake van een alternatieve locatie.

Jurisprudentie – procedures – betrekken initiatiefnemer bij tussentijds toetsingsadvies

- ABRvS 21 februari 2018, ECLI:NL:RVS:2018:616, M en R 2018/84, AB 2018/364, JM 2018/66 (Rip 'Windpark De Drentse Monden en Oostermoer') (r.o. 62.2): *“De Afdeling ziet in hetgeen is aangevoerd over het betrekken van de initiatiefnemers bij het tussentijdse toetsingsadvies geen aanleiding voor het oordeel dat verweerdere het MER en het toetsingsadvies niet aan de bestreden besluiten ten grondslag hebben kunnen leggen. Niet aannemelijk is gemaakt dat de Commissie op dit punt niet onafhankelijk of onpartijdig heeft gehandeld, te minder nu verweerdere onweersproken hebben gesteld dat niet alleen de initiatiefnemers, maar ook de betrokken overheden hebben kunnen reageren op het tussentijdse toetsingsadvies”.*

Jurisprudentie – werkingsfeer – stedelijke ontwikkelingsproject

- ABRvS 18 juli 2018, ECLI:NL:RVS:2018:2414, Gst 2018/178, TBR 2018/144 (omgevingsvergunning gebruik perceel leisurecentrum; gem. Ede): herontwikkeling leegstaand bedrijfspand aan rand van een industrieterrein voor leisure; pand wordt niet uitgebreid en het gebruik van de omliggende gronden wijzigt niet (blijft parkeerplaats); onder die omstandigheden is er geen sprake van een stedelijk ontwikkelingsproject ex D-11.2; derhalve kon ook toepassing worden gegeven aan de kruimelgevallenregeling.

Jurisprudentie – werkingsfeer en reikwijdte MER – volksgezondheid (endotoxinen)

- ABRvS 25 juli 2018, ECLI:NL:RVS:2018:2496, JM 2018/133, M en R 2018/113 (weigering vergunning wijzigen varkenshouderij in pluimveehouderij, gem. Mill en Sint Hubert): mer-beoordeling omzetting varkenshouderij in pluimveehouderij; bevoegd gezag eist een MER vanwege emissietoename van endotoxinen; onzekerheid over berekenen concentraties en over te hanteren advieswaarden doet daar niet aan af. De Afdeling overweegt expliciet dat het MER met name betrekking zal kunnen hebben op de gevolgen van de emissietoename van endotoxinen. Wat dient onderzocht te worden in aanvulling op lopende onderzoek RIVM? Let wel: bij mer-beoordelingsbesluiten beoordelingsvrijheid bevoegd gezag die Afdeling respecteert.

Jurisprudentie – inhoud MER (alternatieven)

- ABRvS 13 februari 2019, ECLI:NL:RVS:2019:295 (r.o. 27 e.v.): windturbinelocatie Koningspleij Noord; trechtering mogelijke alternatieven voorafgaande aan MER is aanvaardbaar; er zijn tal van argumenten die gebruikt (mogen) worden; navolgbaarheid redeneerlijnen is van belang;
- ABRvS 2 mei 2018, ECLI:NL:RVS:2018:1436, BR 2018/59, AB 2018/200, JM 2018/88 (bestemmingsplan 'Windpark Industrierrein Moerdijk'; gem. Moerdijk): *"Nu moet worden vastgesteld dat bestuurlijk al eerder de keuze is gemaakt om op het LPM geen windturbines toe te staan, kon de locatie LPM als alternatief in het MER naar het oordeel van de Afdeling redelijkerwijs achterwege blijven"*. Dat eerdere keuze niet is be-mer-d doet daar kennelijk niet aan af.

Jurisprudentie – doorwerking – wijzigingen in project na voltooiën MER (gebruik oud MER)

- ABRvS 25 juli 2018, ECLI:NL:RVS:2019:596 (tracébesluit 'Weguitbreiding Schiphol-Amsterdam-Almere (2017)'; minister van (thans) I&W); besluit behelst wijziging eerder tracébesluit (dat oorspronkelijk uit 2011 dateert); art. 7.36a Wm bevat twee eisen voor het mogen gebruiken project-MER: 1) toepassing gegeven aan art. 7.22 en 7.23 alsmede aan paragraaf 7.8 of 7.9 Wm en 2) gegeven MER moeten redelijkerwijs aan besluit ten grondslag kunnen worden gelegd. Aan vw 1 voldaan met MER uit 2011 (voor oorspronkelijk tracébesluit). Vw 2: in tracébesluit 2017 is voorzien in een verdiepte ligging ipv in een (halfverdiepte) tunnel. In rapport 'validatie MER' volgt dat slechts sprake is van geringe verschillen die niet afdoen aan conclusies oorspronkelijke MER; daarom ook voldaan aan vw 2 en geen nieuw MER nodig; 7.36a Wm vereist niet dat in besluit te maken keuze precies overeenstemt met variant in MER.

Jurisprudentie – doorwerking (eventuele gevolgen evaluatie/monitoring)

- ABRvS 21 februari 2018, ECLI:NL:RVS:2018:608, M en R 2018/58, JM 2018/48 (besluit niet nemen maatregelen ingevolge art. 7.42 Wm; staatssecretaris I&W); bevoegd gezag kan naar aanleiding van het verplichte evaluatieonderzoek ex art. 7.39 Wm (plan-mer) of het monitoringsverslag ex art. 7.41 Wm (besluit-mer), maatregelen treffen als de mer-plichtige activiteit in belangrijke mate nadeliger gevolgen voor het milieu heeft. Aldus is neergelegd in art. 7.42 lid 1 Wm. Hoewel de ex post evaluatieregeling al decennia bestaat (namelijk net zo lang als de mer-regeling zelf), is dit bij mijn weten de eerste uitspraak van de Afdeling over de toepassing van dat artikellid.

Dank voor uw aandacht!

Marcel Soppe
M: 06-53268414
E: m.soppe@soppegundelach.nl